

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. S. (S.)**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 lutego 2020 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k. kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w G z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 31 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego A. S. od kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w R. uznał oskarżonego A. S. za winnego tego, że w dniu 2 września 2015 r. w R., działając wspólnie i w porozumieniu z A. K. , używając przemocy poprzez uderzanie pięściami i kopanie po całym ciele A. K. wziął udział w jego pobiciu, które naraziło pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 k.k., a następnie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 8 złotych, telefonu marki N. o wartości 50 złotych, torby na pasku o wartości 20 złotych z zawartością w postaci rękawic roboczych, dwóch śrubokrętów, kombinerek, a także biletów ulgowych na przejazd komunikacją miejską o wartości 100 złotych, na szkodę A. K. , to jest przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności. Nadto, Sąd I instancji zobowiązał

oskarżonego A. S. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę solidarnie ze współoskarżonym A. K. kwoty 178 złotych na rzecz pokrzywdzonego A. K., na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary 2 lat pozbawienia wolności zaliczył mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w wymiarze 2 dni, orzekł o wynagrodzeniu dla obrońcy oskarżonego za obronę udzieloną przed Sądem I instancji oraz zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Nadto, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego z urzędu wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym, jak również zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego i wymierzył mu opłatę za II instancję.

Kasację od wskazanego wyżej wyroku Sądu odwoławczego wywiódł obrońca skazanego, zarzucając rażąco obrazę art. 171 § 1 i 7 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 pkt 1 i 2 k.p.k., 175 § 1 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. poprzez zaakceptowanie poglądu Sądu I instancji, że dopuszczalne jest oparcie ustaleń faktycznych Sądu na zeznaniach funkcjonariuszy Policji P. D. i A. Z., którym oskarżony A. K. podał nazwisko A. S. jako współsprawcy, pomimo iż w tym czasie A. K. był nietrzeźwy, a nadto oświadczenie to złożył wobec funkcjonariuszy dokonujących zatrzymania, nie będąc przy tym pouczonym o prawie do odmowy składania wyjaśnień i prawie do obrony, co miało wpływ na treść orzeczenia, gdyż zeznania te są jedynym dowodem obciążającym oskarżonego.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości w stosunku do skazanego A. S. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G..

W odpowiedzi na kasację, Prokurator Prokuratury Rejonowej w R. wniósł o uznanie jej za oczywiście bezzasadną i, w konsekwencji, o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego A. S. okazała się bezzasadna, co uzasadniało jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które kosztem stabilności prawomocnych orzeczeń sądowych, mającej kardynalne znaczenie dla pewności obrotu prawnego, ma ponawiać zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2019 r., sygn. akt V KK 98/19). Stosownie do dyspozycji art. 523 § 1 k.p.k., zasadność kasacji jest oceniana z punktu widzenia skutecznego wykazania wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. albo naruszenia prawa i to o charakterze rażącym oraz przedstawienia przekonujących argumentów, że to uchybienie wywarło istotny wpływ na treść wyroku. Oba te warunki, tj. rażące naruszenie prawa i istotny wpływ na treść wyroku, muszą wystąpić łącznie, a brak jednego z nich determinuje uznanie kasacji za całkowicie bezzasadną (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt IV KK 168/19).

Lektura akt niniejszej sprawy, w kontekście zarzutu kasacji, pozwala na uznanie jej za oczywiście bezzasadną. Kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Okręgowy w G. została dokonana w sposób rzetelny, szczegółowy, w pełni respektujący wymogi przewidziane w art. 457 § 3 k.p.k. Nie sposób doszukać się w niej uchybień implikujących konieczność jej ponowienia. Sąd II instancji, stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał wniesiony środek odwoławczy, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k. podał, dlaczego zarzuty przedstawione w apelacji obrońcy oskarżonego okazały się niezasadne i w konsekwencji, dlaczego nie zostały uwzględnione.

Na aprobatę Sądu Najwyższego nie zasługiwał podniesiony w kasacji zarzut obrazy art. 171 § 1 i 7 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 pkt 1 i 2 k.p.k., 175 § 1 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. Uchybienia tego, zdaniem skarżącego, Sąd odwoławczy miał dopuścić się poprzez zaakceptowanie poglądu Sądu I instancji, że dopuszczalne jest oparcie ustaleń faktycznych Sądu na zeznaniach funkcjonariuszy Policji P. D. i A. Z. , którym oskarżony A. K. podał nazwisko A. S. jako współsprawcy, pomimo iż w tym czasie A. K. był nietrzeźwy, a nadto oświadczenie to zostało złożone wobec funkcjonariuszy dokonujących zatrzymania, przy czym A. K. nie został przy tym pouczone o prawie do odmowy składania wyjaśnień i prawie do obrony. Podkreślić należy, że już sama wadliwość tak sformułowanego zarzutu przekonuje o jego oczywistej bezzasadności. Przypomnieć bowiem należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu Sądu II instancji. W sytuacji jaka występuje w niniejszej sprawie, to jest gdy Sąd odwoławczy, na skutek rozpoznania apelacji, nie zmienił orzeczenia Sądu a quo, a utrzymał je w mocy, niemożliwym jest skuteczne stawianie zarzutu obrazy art. 171 § 1 i 7 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 pkt 1 i 2 k.p.k., 175 § 1 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., skoro Sąd ad quem tych przepisów w ogóle nie stosował. W realiach niniejszej sprawy potencjalnie możliwe byłoby zatem jedynie postawienie Sądowi II instancji zarzutu zaakceptowania procedowania Sądu I instancji z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów proceduralnych, co winno ewentualnie zyskać odzwierciedlenie w zarzucie kasacji wskazującym na obrazę przepisów stosowanych na etapie postępowania odwoławczego przez Sąd odwoławczy.

Na gruncie niniejszej sprawy również jednak i tak potencjalnie prawidłowo sformułowany zarzut nie mógłby odnieść pożądanego przez skarżącego rezultatu, skoro w postępowaniu apelacyjnym obrońca nie kwestionował wadliwego zastosowania wskazanych w zarzucie kasacyjnym przepisów. Nie były one zatem także przedmiotem kontroli apelacyjnej, rzecz jasna poza granicami wyznaczanymi przez art. 439 k.p.k. Przypomnieć należy, że w apelacji oskarżonego zarzucono jedynie „obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k., polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy, a przede wszystkim

nieuwzględnieniu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego”. Z uwagi zatem na zakres zarzutów apelacyjnych oczywistym jest że Sąd odwoławczy nie mógł obrazić wskazanych w kasacji przepisów.

Wreszcie, podkreślić należy, że nawet gdyby w zwyczajnym środku zaskarżenia obrońca A. S. sformułował zarzut obrazy wskazanych wyżej przepisów Kodeksu postępowania karnego, a na etapie postępowania kasacyjnego wystrzegł się wykazanych wyżej błędów i prawidłowo sformułował zarzut kasacji, to i tak jego zarzut nie miałby racji bytu i nie zyskałby aprobaty Sądu Najwyższego. Możliwość dowodowego wykorzystania zeznań funkcjonariuszy Policji – P. D. i A. Z. – co do okoliczności pochodzących z tzw. czynności rozpytania A. K. dokonanego bezpośrednio po jego zatrzymaniu została przedstawiona na s. 5 uzasadnienia Sądu odwoławczego. Nie doszło w tym zakresie do obrazy art. 171 § 1 i 7 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 pkt 1 i 2 k.p.k., podobnie zresztą jak i art. 175 § 1 k.p.k. Brak jest nadto możliwości automatycznego, odwołującego się do treści art. 171 § 7 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 pkt 1 i 2 k.p.k., wyłączenia depozycji procesowych osoby przesłuchiwanej w sytuacji, gdy sama wprowadziła się w stan nietrzeźwości. W takiej sytuacji ocena tych zeznań winna zostać dokonana w oparciu o art. 7 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2008 r., sygn. akt V KK 300/07).

Z omówionych powyżej względów, nie dostrzegając się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wymienionych w treści art. 439 k.p.k., ani też innej powołanej w kasacji rażącej obrazy prawa, która mogłaby mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. rozstrzygnął jak w postanowieniu.

Sytuacja materialna skazanego przemawiała za zwolnieniem go, na podstawie art. 624 k.p.k., od kosztów postępowania kasacyjnego.